

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofci Vladimir,
judecători – Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Baracu Roman, de către avocatul acestuia Bucatca Vadim și de către avocatul Cerga Ion în numele inculpaților Landari Chiril și Baci Vasile, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018, în cauza penală privindu-i pe

*Landari Chiril xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx;*

*Baracu Roman xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în raionul xxxxx;*

*Baci Vasile xxxxx născut la xxxxx în orașul
xxxxx;*

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 21.06.2012- 04.04.2014;
2. Instanța de apel: 24.06.2014 - 10.06.2015;
08.06.2016 - 03.04.2018;
3. Instanța de recurs: 26.01.2016 - 12.04.2016;
05.06.2019 - 11.02.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Buiucani, municipiul Chișinău din 04 aprilie 2014, Landari Chirii a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166/1 alin. (2) lit. c) și d) Cod Penal fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1000 (una mie) unități convenționale, ce constituie 20000 (douăzeci mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 5 (cinci) ani.

Baracu Roman a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166/1 alin. (2) lit. c) și d) Cod Penal fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1000 (una mie) unități convenționale, ce constituie 20000 (douăzeci mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 5 (cinci) ani.

Baci Vasile a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. 2 lit. a) și c) Cod penal pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Acțiunea civilă a părții vătămate Dașcov Ivan cu privire la încasarea de la Baracu Roman și Landari Chiril a prejudiciului material și moral a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Acțiunea civilă a Ministerului Finanțelor a fost respinsă, ca neîntemeiată și tardivă.

1.2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Landari Chiril, în perioada de la 13 octombrie 2003 - 23 octombrie 2003, acționând prin participație simplă cu Baracu Roman, contrar prevederilor art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale (adoptată la Roma la 04.11.1950, ratificată prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 1298-XIII din 24.07.1997), conform căreia nimeni nu poate fi supus torturii, pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante, având intenția de a săvârși acte care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, contrar prevederilor art. 4 al Legii RM „Cu privire la poliție”, nr. 416-XII din 18.12.1990, că poliția nu intervine în drepturile și libertățile cetățenilor decât în cazul în care nu-și poate exercita atribuțiile, ale art. 15 al aceleiași legi și ale capitolului II, art. 2 din Hotărârea Parlamentului RM „Cu privire la aprobarea mijloacelor speciale și a regulilor de aplicare a acestora de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne” nr. 1275-XII din 15.02.1993, care reglementează că colaboratorii de poliție aplică forța fizică, inclusiv procedeele speciale de luptă, pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele non-violente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, în timp ce Dașcov Ion executa în izolatorul de detenție preventivă a DGCCO a MAI, situat pe str. Bucuriei 14, mun. Chișinău, pedeapsa administrativă, stabilită prin decizia Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 13 octombrie 2003, în baza art. 44 Cod contravențional (redacția Legii anului 1985) sub formă de arest administrativ pe un termen de 10 zile, aflându-se astfel în custodia statului, urmărind scopul obținerii mărturiilor privind recunoașterea comiterii infracțiunii de furt, incriminată lui Dașcov Ion în cauza penală nr. 2003421365, fără careva temei legal, intenționat i-au aplicat lui Dașcov Ion lovituri cu pumnii în regiunea corpului, lovituri cu sticla plină cu apă în regiunea capului, au aplicat față de acesta procedeul „suspendarea pe o bară de metal”, i-au aplicat lovituri cu obiecte din fier în regiunea tălpilor și i-au introdus în anus o sticlă, înjosindu-i astfel demnitatea acestuia.

În urma acestor acțiuni, lui Dașcov Ion i-au fost provocate, conform raportului de expertiză medico-legală, echimoze pe brațul stâng, cutia toracică pe stânga, în proiecția procesului xifoid, care au fost cauzate la acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, care se califică ca vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății și care nu puteau fi formate în urma căderii, cauzându-i totodată lui Dașcov Ion daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege, încălcându-i drepturile fundamentale prevăzute de art. 24 și 25 din Constituția RM, care prevăd că statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, libertatea individuală și siguranța persoanei fiind inviolabile.

De către organul de urmărire penală, Baciú Vasile a fost învinuit că, în perioada 13 - 23 octombrie 2003, împreună cu Landari Chiril și Baracu Roman, prin participație simplă, contrar prevederilor art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale (adoptată la Roma la 04.11.1950, ratificată prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 1298-XIII din 24.07.1997), conform căreia nimeni nu poate fi supus torturii, pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante, având intenția de a săvârși acte care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, contrar prevederilor art. 4 al Legii RM „Cu privire la poliție”, nr. 416-XII din 18.12.1990, că poliția nu intervine în drepturile și libertățile cetățenilor decât în cazul în care nu-și poate exercita atribuțiile, ale art. 15 al aceleiași legi și ale capitolului II, art. 2 din Hotărârea Parlamentului RM „Cu privire la aprobarea mijloacelor speciale și a regulilor de aplicare a acestora de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne” nr. 1275-XII din 15.02.1993, care reglementează că colaboratorii de poliție aplică forța fizică, inclusiv procedeele speciale de luptă, pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele non-violente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, în timp ce Dașcov Ion executa în izolatorul de detenție preventivă a DGCCO a MAI, situat pe str. Bucuriei 14, mun. Chișinău, pedeapsa administrativă, stabilită prin decizia Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 13 octombrie 2003, în baza art. 44 Cod contravențional (redacția Legii anului 1985) sub formă de arest administrativ pe un termen de 10 zile, aflându-se astfel în custodia statului, urmărind scopul obținerii mărturiilor privind recunoașterea comiterii infracțiunii de furt, incriminată lui Dașcov Ion în cauza penală nr. 2003421365, fără careva temei legal, intenționat i-au aplicat lui Dașcov Ion lovituri cu pumnii în regiunea corpului, lovituri cu sticla plină cu apă în regiunea capului, au aplicat față de acesta procedeele „suspendarea pe o bară de metal”, i-au aplicat lovituri cu obiecte din fier în regiunea tălpilor și i-au introdus în anus o sticlă, înjosindu-i astfel demnitatea acestuia, astfel și Baciú Vasile fiind învinuit de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 328 alin. 2 lit. a) și c) Cod penal (redacția veche).

2. Sentința menționată a fost atacată *cu apel*, de către procurorul în Procuratura sect. Buiucani, mun. Chișinău, Proca Mihail, inculpatul Baracu Roman, avocatul Cerga Ion în numele inculpatului Landari Chiril și inculpatului Landari Chiril.

2.1 Procurorul în apelul său a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Baciú Vasile să fie condamnat în baza art. 166¹ alin. (2) lit. c), d) Cod penal la amendă în mărime de 800 u.c., cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 5 ani.

În susținerea apelului, procurorul a invocat că, temeiul indicat întru achitarea inculpatului, de către instanța de judecată este unul neîntemeiat și neconform circumstanțelor cauzei, întrucât ar rezulta că fapta a fost comisă de către altă persoană și nu de către Baciú Vasile, iar organul de urmărire penală ar fi obligat să

continue efectuarea urmăririi penale întru identificarea făptuitorului, or în cadrul urmăririi penale a fost stabilit că anume toți trei inculpați au săvârșit fapta prejudiciabilă.

Indică acuzarea că, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, fiind audiată partea vătămată Dașcov Ion, ultimul a declarat că „După care a venit la DGCCO unde s-au ridicat la ultimul etaj, acolo el s-a întâlnit cu conducătorul grupei operative, care l-a reținut, și după cum a aflat de la acesta, prieten din copilărie și coleg de clasă în școală, una din părțile vătămate pe dosarul de învinuire a lui Voloșina Ludmila, numele acestuia era Baci Vasile, discutând cu el cu un sarcasm de neînțeles, l-a lovit de câteva ori în regiunea capului, după care i-a propus să se gândească până dimineață”. Or, aceste declarații instanța le-a omis întru aprecierea lor, dând o concluzie derizorie aferentă vinovăției inculpatului Baci Vasile.

Mai mult ca atât, indică apelantul că, declarațiile părții vătămate, în ce privește relația de prietenie a inculpatului cu Voloșina Ludmila, care avea calitate de parte vătămată pe cauza penală de învinuire a lui Dașcov Ion, s-au confirmat în cadrul cercetării judecătorești, prin însăși declarațiile lui Voloșina Ludmila, care a declarat că îl cunoaște pe inculpatul Baci Vasile.

Astfel, în coroborarea acestor probe, se impune concluzia comiterii de către inculpatul Baci Vasile, a infracțiunii incriminate.

Inculpatul Baci Vasile, este persoana la care partea vătămată Dașcov Ion, indică cu certitudine, și care a aplicat părții vătămate câteva lovituri, or în asemenea circumstanțe instanța de judecată nu putea invoca drept temei de achitare, că infracțiunea nu a fost comisă de către inculpat.

La acest aspect, indică apelantul că, instanța de judecată a omis faptul că, potrivit art. 10 alin. (3/1) Cod de procedură penală, sarcina probațiunii neaplicării torturii și a altor tratamente crude sau pedepse crude, inumane sau degradante îi revine autorității în a cărei custodie se află persoana privată de libertate, plasată la dispoziția unui organ de stat sau la indicația acestuia, sau cu acordul sau consimțământul său tacit. Or, în acest sens de către inculpatul Baci Vasile nu au fost prezentate careva probe pertinente și utile, care ar confirma în careva mod neaplicarea torturii față de partea vătămată Dașcov Ion.

În asemenea circumstanțe instanța de judecată nu putea adopta o altă soluție decât cea de a recunoaște vinovat pe Baci Vasile, întrucât de către acuzarea de stat au fost prezentate instanței suficiente probe, care demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate.

2.2. Avocatul Cerga Ion, și inculpatul Landari Chiril, au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care ultimul să fie achitat.

Apelanții au indicat că, prin sentință și nici prin rechizitoriu contrar prevederilor al. 2 art. 281 Cod de procedură penală, nu s-au delimitat acțiunile fiecăruia din inculpați, lipsește formularea învinuirii cu indicarea datei (concrete), locului (nemijlocit), mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii, fiind folosite

fraze generale care sa referit la toți trei învinuiți. Instanța greșit a recalificat acțiunile cet. Landari Chiril.

Acuzarea nu a înmănat altă acuzare decât cea potrivit lit. a), c) al. 2 art. 328 Cod penal, prevederile căruia au fost excluse din Legea penală. De menționat, organul de urmărire penală la etapa pornirii urmăririi penale a calificat acțiunile cet. Landari Chiril potrivit art. 309¹ Cod penal. Din inițiativa proprie organul de urmărire penală sa corectat opinia, calificând acțiunile cet. Landari Chiril, corect, potrivit prevederilor al. 2 art.328 Cod penal. Instanța, în cazul constatării vinovăției, a fost în drept să recalifice acțiunile numai potrivit prevederilor al. 1 art. 328 Cod penal, însă contrar prevederilor al. 2 art. 381 Cod de procedură penală a depășit limitele împuternicirilor judecătorești și a recalificat acțiunile cet. Landari Chiril, la solicitarea acuzatorului de stat expuse numai în pledoarii.

Sentința contestată este emisă contrar prevederilor art. 394 Cod de procedură penală, acceptând integral poziția acuzării, fapt ce a afectat esențial concluzia instanței de fond: Instanța în sentință nu a descris faptei criminale, indicând nemijlocit locul comiterii, timpul precis, modul săvârșirii și gradul de vinovăție. Instanța nu a argumentat și nu a motivat respingerea argumentelor și probelor apărări.

Explicațiile martorului Braniște Viorel au rezultat din povestirile părții vătămate: precum că a fost bătut și maltratat. Prezenta probă nu poate fi admisă. Mai mult ca atât, în privința martorului Braniște Viorel a fost dispus arest având învinuirea adusă potrivit prevederilor art. art. 84, 87, 350, 290, 199, 217 Cod penal (în redacția 2002), având ca pe un epizod încriminat, ultimul a împușcat într-un colaborator de poliție, fapt ce îi caracterizează negative și parțial față de colaboratorii poliției.

Instanța nu sa expus asupra modului de acces la deținuții în IDP DSO: fără permisiunea șefului DSO, nici un colaborator nu avea acces la deținuții ce ispășesc pedepse administrative sau deținuții în arest preventiv; pentru a avea acces la cet. Dașcov Ion în izolatorul de detenție preventivă, colaboratorul DSO urma să depună raport vizat de șeful DSO la șeful IDP DSO; referitor la cet. Dașcov Ion nimeni nu a depus așa raport; cet. Dașcov Ion a fost vizitat numai de procurorul ce supraveghea izolatorul și colaboratorii CPs Botanica ce instrumentau cauza penală în privința cet. Dașcov Ion evenimentul descris de către martorul Gumeniuc Igor și confirmat ca o circumstanță de fapt. La fel, martorul Baltag Arcadie a confirmat instanței de judecată că în perioada 2013 nu au fost cazuri că într-o celulă să fie deținută persoana ce ispășea sancțiunea administrativă și deținută în cadrul urmăririi penale. Ultimul a confirmat că, după modificările parvenite în legea procesual - penală (iunie 2003) a fost strict interzisă detenția persoanelor ce ispășeau sancțiunea contravențională într-o celulă cu persoanele în privința cărora a fost pornită urmărirea penală și dispus arest... Apărarea atenționează la acțiunile de fapt precedente pornirii urmăririi penale și la declarațiile părții vătămate, care au fost ignorate de către: Prima plângere ce se referă la maltratarea părții vătămate în anul 2003, a fost scrisă de către Dașcov Ion în anul 2005, după prima audierea a inculpaților în cadrul cauzei penale pornită împotriva părții vătămate, fiind descrise

și unele metode de tortură: electrocutarea etc., care ulterior au dispărut din plângerile cet. Dașcov Ion. Partea vătămată nu a delimitat acțiunile cet. Landari Chiril, iar cele declarate nu coincid cu concluziile expertului și conținutul rechizitoriului, fapt ce duce la nulitatea învinuirii aduse clientului meu de către procuror.

Raportul de examinare medico-legală nr. 6016 din 24.10.2003, apărarea consideră că, este unul fals și inexistent de facto; Copia raportului de examinare medico-legală, autentificate de diferiți subiecți, sunt diferite după conținut, forma întocmirii și perfectării. Originalul raportului de examinare medico-legală nr. 6016 din 24.10.2003 nu a fost prezentat instanței de judecată.

Apărarea a susținut că, nu există în original acest document. Partea vătămată Dașcov Ion a declarat instanței că el cândva a deținut originalul raportului de examinare medico-legală nr. 6016 din 24.10.2003, care a fost anexat la materialele cauzei penale după învinuirea lui și ulterior a dispărut din materialele cauzei penale menționate.

La acest capitol, partea vătămată a declarat că, a depus plângere Procuraturii sect. Buiucani mun. Chișinău privind dispariția raportului de examinare medico-legală nr. 6016 din 24.10.2003 în original din materialele cauzei după învinuirea lui Dașcov Ion.

Leziunile corporale constatate prin actele medico-legală la partea vătămată: echimoze pe brațul stâng, cutia toracică pe stânga, în proiecția procesului xifoid sunt caracteristice în urma aplicării metodelor speciale de reținere.

Instanța nu sa expus asupra plângerilor depuse la etapa urmăririi penale de către apărătorii cet. Landari Chiril printre care a fost și contestarea ordonanței privind reluarea urmăririi penale.

Prin urmare, instanța a admis dubla condamnare a cet. Landari Chiril.

2.3. Inculpatul Baracu Roman a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Apelantul a indicat că, din materialele dosarului penal rezultă cu certitudine că careva probe directe care ar confirma învinuirea și condamnarea sa organul de anchetă și instanțele de judecată nu au adus. Învinuirea și condamnarea mea sunt bazate exclusiv pe declarațiile părții vătămate apărute în anul 2005, adică peste doi ani din momentul reținerii acestuia care a avut loc pe data de 13.10.2003. Doresc să menționez că împotriva părții vătămate Dașcov Ivan în anul 2004 eu am depus mărturii în instanța de judecată, Judecătoria Botanica, ulterior partea vătămată Dașcov I. pe acest dosar a fost condamnată la 10 ani privațiune de libertate. Având drept scop răzbunare asupra colaboratorilor de poliție care l-au reținut ultimul a început să depună plângeri împotriva colaboratorilor de poliție care l-au reținut solicitând atragerea acestora la răspundere penală.

Potrivit sentinței de condamnare, atragerea la răspundere penală a sa a servit declarațiile pretinsei victime Dașcov Ivan precum că el l-a maltratat... instanța de fond pe scurt a copiat declarațiile părții vătămate Dașcov I. fără a le aprecia cu probe relevante, concludente și veridice pentru condamnarea sa - contrar prevederilor art. 100 alin. (4) și 101 Cod de procedură penală. Declarațiile

martorului indirect al acușării Braniște V. citate în sentință nu dovedesc că el în perioada 13.10.2003 - 23.10.2003 l-a maltratat... acușarea nu a adus careva probe care ar contrazice declarațiile martorilor oculari Modruci A., Modruci I., Modruci S. și declarațiile sale, motivația instanței precum că acești martori nu pot confirma aflarea lui Baracu Roman în orașul Florești 24 din 24 ore este o presupunere care contravine prevederilor art. 389 alin. 2) Cod de procedură penală... nu este deloc stabilit faptul când și cum putea să se deplasez din orașul Florești în or. Chișinău, în incinta DGCCO. Cu ce scop l-a maltratat pe Dașcov Ion în situația în care nu făcea parte din grupa operativă care instrumenta cazul lui Dașcov... Potrivit sentinței de condamnare a sa și materialele dosarului penal, nu există nici o probă (video, audio, acte s-au declarații ale careva martori) care ar confirma concluziile procurorului și instanței de fond. Procurorul și instanța de fond neîntemeiat a respins ca inadmisibile cererile apărări și anume: numirea unei expertize repetate pe motivul existenței îndoielilor privind întemeierea concluziilor expertului și verificării metodelor utilizate anterior; ridicarea și anexarea la materialele cauzei a originalului raportului de examinare medico legală nr. 6016 din 24.10.2003; verificarea existenței în evidențele DGCCO a plângerii din partea deținutului Dașcov despre cauzarea a careva leziuni corporale ș.a. Toate aceste și multe altele constituind o încălcare gravă a principiului egalității în arme reglementate în legislația națională și internațională... Braniște împreună cu Dașcov și-au executat pedeapsa într-un penitenciar (P - 15 Cricova) unde Dașcov avea posibilitatea prealabil să-l influențeze pe Braniște pentru a da careva depoziții favorabile acușării, în urma acestor contradicții esențiale pe cauză, instanța era obligată să aibă dubii la credibilitatea acestor persoane, și să nu pună la baza sentinței doar declarațiile acestora, înlăturând în mod selectiv alte probe esențiale și incontestabile de apărare a inculpaților ca neveridice.

O încălcare gravă de procedură constituie faptul că la data de 22.06.2010 față de el a fost emisă ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț, ulterior la data de 10 iunie 2011 peste aproximativ un an de zile a fost emisă ordonanța de scoatere de sub urmărire penală.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2015, apelurile declarate de procurorul Proca Mihail, de inculpatul Baracu Roman și de avocatul Cerga Ion în numele inculpatului Landari Chiril, au fost respinse ca nefondate.

4. Procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cojocaru Tudor, a declarat recurs ordinar, în care a solicitat casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

5. Conform deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 aprilie 2016, recursul a fost admis, casată total decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018, au fost respinse, ca fiind nefondate, apelurile declarate de inculpatul Baracu Roman, de avocatul Cerga Ion, în numele inculpatului Landari Chiril și de inculpatul Landari Chiril.

A fost admis apelul declarat de procurorul în Procuratura Buiucani, mun. Chișinău - Proca Mihail, casată sentința, total, și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Landari Chiril, Baracu Roman și Baci Vasile au fost recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de articolul 328 alin. (2), lit. a) și c) Cod penal (în redacția Legii din 18 decembrie 2008) fiindu-le stabilită pedeapsa sub formă de închisoare de câte 3 (trei) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere și de a exercita activități în organele de ocrotire a normelor de drept pe termen de 2 (doi) ani, pentru fiecare și, în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe termen de probațiune de 2 (doi) ani.

Prin aceeași decizie a fost admisă acțiunea civilă, în partea prejudiciului moral produs prin infracțiune, și dispusă încasarea de la inculpații Landari Chiril, Baracu Roman și Baci Vasile în beneficiul părții vătămate Dașco Ion a câte 20 000 (douăzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral produs prin infracțiune;

A fost admisă, în principiu, acțiunea civilă, în partea prejudiciului material, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite părții vătămate Dașco Ion să hotărască instanța civilă.

6.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor cercetate, prezentate instanței de apel, precum și probelor administrate de instanța de fond, cercetate suplimentar în ședința de judecată în apel, audiind inculpații Landari Chiril, Baracu Roman și Baci Vasile, cercetând suplimentar probele administrate în primă instanță, instanța de apel a constatat că:

Landari Chiril, deținând funcția de inspector superior pentru cazuri excepționale al secției nr. 1 (Combaterea traficului intern, consumului ilicit și controlului circulației substanțelor psihotrope) a Direcției Antidrog a Direcției Generale Combaterea Crimei Organizate a Departamentului Serviciilor Operative a MAI, fiind numit prin ordinul ministrului MAI, nr. 308 EF din 08 august 2003, având gradul special de locotenent major de poliție, fiind conform art. 123 alin. (2) din Codul penal persoană publică, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

În perioada de la 13 octombrie 2003 până la 23 octombrie 2003, acționând prin participatie simplă cu Baracu Roman și Baci Vasile, contrar prevederilor art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (adoptată la Roma la 04.11.1950, ratificată prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 1298-XIII din 24.07.1997), conform căreia nimeni nu poate fi supus torturii, pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante, având intenția de a săvârși acte care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, contrar prevederilor art. 4 a Legii Republicii Moldova „Cu privire la poliție” nr. 416-XII din 18.12.1990, care prevede că poliția nu intervine în drepturile și libertățile cetățenilor decât în cazul în care nu-și poate exercita atribuțiile, ale art. 15 din aceeași lege și ale capitolului II, art. 2 din Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova „Cu privire la aprobarea mijloacelor

speciale și a regulilor de aplicare a acestora de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne” nr. 1275-XII din 15.02.93, care reglementează că colaboratorii de poliție aplică forța fizică, inclusiv procedeele speciale de luptă, pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, în timp ce Dașcov Ion, execută în izolatorul de detenție preventivă a DGCCO a MAI, str. Bucuriei 14, mun. Chișinău, pedeapsa administrativă, stabilită prin Decizia Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 13 octombrie 2003, în baza art. 44 CCA (red. Legii anului 1985), sub formă de arest administrativ pe un termen de 10 zile, aflându-se astfel, în custodia statului, urmărind scopul obținerii mărturiilor privind recunoașterea comiterii infracțiunii de furt incriminată lui Dașcov Ion în cauza penală nr. 2003421365, fără careva temei legal, intenționat a aplicat lui Dașcov Ion, lovituri cu pumnii în regiunea corpului, lovituri cu sticla plină cu apă în regiunea capului, a aplicat procedeul „suspendarea pe o bară de metal” acestuia, a aplicat lovituri cu obiecte din fier în regiunea tălpilor și a introdus în anusul acestuia o sticlă, înjosindu-i astfel demnitatea acestuia.

În urma acestor acțiuni, lui Dașcov Ion i-au fost provocate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1692/D din 22 iulie 2011, echimoze pe brațul stâng, cutiei toracice pe stânga, în proiecția procesului xifoid, care au fost cauzate la acțiunea traumatică a unui obiect contondent - dur, care se califică ca vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății și care nu puteau fi formate în urma căderii, cauzându-i totodată lui Dașcov Ion daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege, încălcându-i drepturile fundamentale prevăzute de art. 24 și 25 din Constituția Republicii Moldova, care prevăd că statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritatea fizică, și psihică; libertatea individuală și siguranța persoanei fiind inviolabile.

Baracu Roman, deținând funcția de inspector superior pentru cazuri excepționale al secției nr. 2 (Combaterea narcotraficului internațional și controlul asupra precursorului) a Direcției Antidrog a Direcției Generale Combaterea Crimei Organizate a Departamentului Serviciilor Operative a MAI, fiind numit prin ordinul ministrului MAI, nr. 308 EF din 08 august 2003, având gradul special de maior de poliție, fiind conform art. 123 alin. (2) din Codul penal persoană publică, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

În perioada de la 13 octombrie 2003 până la 23 octombrie 2003, acționând prin participație simplă cu Landari Chiril și Baciuc Vasile, contrar prevederilor art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (adoptată la Roma la 04.11.1950, ratificată prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 1298-XIII din 24.07.1997), conform căreia nimeni nu poate fi supus torturii, pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante, având intenția de a săvârși acte care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, contrar prevederilor art. 4 a Legii Republicii Moldova „Cu privire la poliție” nr. 416-XII din 18.12.1990, care prevede că poliția nu intervine în drepturile și libertățile cetățenilor decât în cazul în care nu-și poate

exercita atribuțiile, ale art. 15 din aceeași lege și ale capitolului II, art. 2 din Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova „Cu privire la aprobarea mijloacelor speciale și a regulilor de aplicare a acestora de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne” nr. 1275-XII din 15.02.93, care reglementează că colaboratorii de poliție aplică forța fizică, inclusiv procedeele speciale de luptă, pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, în timp ce Dașcov Ion, execută în izolatorul de detenție preventivă a DGCCO a MAI, str. Bucuriei 14, mun. Chișinău, pedeapsa administrativă, stabilită prin Decizia Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 13 octombrie 2003, în baza art. 44 CCA (red. Legii anului 1985), sub formă de arest administrativ pe un termen de 10 zile, aflându-se astfel, în custodia statului, urmărind scopul obținerii mărturiilor privind recunoașterea comiterii infracțiunii de furt incriminată lui Dașcov Ion în cauza penală nr. 2003421365, fără careva temei legal, intenționat a aplicat lui Dașcov Ion, lovituri cu pumnii în cap și în regiunea corpului, lovituri cu sticla plină cu apă în regiunea capului, a aplicat procedeul „suspendarea pe o bară de metal” acestuia după care aplica lovituri cu picioarele în piept în timp ce Dașcov Ion era suspendat pe bara dată, a aplicat lovituri cu obiecte din fier în regiunea tălpilor și a introdus în anusul acestuia o sticlă, înjosind astfel demnitatea victimei.

În urma acestor acțiuni, lui Dașcov Ion i-au fost provocate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1692/D din 22 iulie 2011, echimoze pe brațul stâng, cutiei toracice pe stânga, în proiecția procesului xifoid, care au fost cauzate la acțiunea traumatică a unui obiect contondent - dur, care se califică ca vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății și care nu puteau fi formate în urma căderii, cauzându-i totodată lui Dașcov Ion daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege, încălcându-i drepturile fundamentale prevăzute de art. 24 și 25 din Constituția Republicii Moldova, care prevăd că statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritatea fizică, și psihică; libertatea individuală și siguranța persoanei fiind inviolabile.

Baciu Vasile, deținând funcția de Șef al secției nr. 2 (Combaterea narcotraficului internațional și controlul asupra precursorului) a Direcției Antidrog a Direcției Generale Combaterea Crimei Organizate a Departamentului Serviciilor Operative a MAI, fiind numit prin ordinul Ministrului afacerilor interne, nr. 302 EF din 05 august 2003, având gradul special de locotenent - colonel de poliție, fiind conform art. 123 alin. (2) din Codul penal persoană publică, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

În perioada de la 13 octombrie 2003 până la 23 octombrie 2003, acționând prin participare simplă cu Landari Chiril și Baracu Roman, contrar prevederilor art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (adoptată la Roma la 04.11.1950, ratificată prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 1298-XIII din 24.07.1997), conform căreia nimeni nu poate fi supus torturii, pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante, având intenția de a săvârși acte care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și

atribuțiilor acordate prin lege, contrar prevederilor art. 4 a Legii Republicii Moldova „Cu privire la poliție” nr. 416-XII din 18.12.1990, care prevede că poliția nu intervine în drepturile și libertățile cetățenilor decât în cazul în care nu-și poate exercita atribuțiile, ale art. 15 din aceeași lege și ale capitolului II, art. 2 din Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova „Cu privire la aprobarea mijloacelor speciale și a regulilor de aplicare a acestora de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne” nr. 1275-XII din 15.02.93, care reglementează că colaboratorii de poliție aplică forța fizică, inclusiv procedeele speciale de luptă, pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, în timp ce Dașcov Ion, executa în izolatorul de detenție preventivă a DGCCO a MAI, str. Bucuriei 14, mun. Chișinău, pedeapsa administrativă, stabilită prin Decizia Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 13 octombrie 2003, în baza art. 44 CCA (red. Legii anului 1985), sub formă de arest administrativ pe un termen de 10 zile, aflându-se astfel, în custodia statului, urmărind scopul obținerii mărturiilor privind recunoașterea comiterii infracțiunii de furt incriminată lui Dașcov Ion în cauza penală nr. 2003421365, fără careva temei legal, intenționat a aplicat lui Dașcov Ion, lovituri cu pumnii în cap și în regiunea corpului, lovituri cu sticla plină cu apă în regiunea capului, a aplicat procedeul „suspendarea pe o bară de metal” acestuia după care aplica lovituri cu picioarele în piept în timp ce Dașcov Ion era suspendat pe bara dată și a aplicat lovituri cu obiecte din fier în regiunea tălpilor lui Dașcov Ion, înjosindu-i astfel demnitatea.

În urma acestor acțiuni, lui Dașcov Ion i-au fost provocate, conform raportului de expertiză medico - legală nr. 1692/D din 22 iulie 2011, echimoze pe brațul stâng, cutiei toracice pe stânga, în proiecția procesului xifoid, care au fost cauzate la acțiunea traumatică a unui obiect contondent - dur, care se califică ca vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății și care nu puteau fi formate în urma căderii, cauzându-i totodată lui Dașcov Ion daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege, încălcându-i drepturile fundamentale prevăzute de art. 24 și 25 din Constituția Republicii Moldova, care prevăd că statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritatea fizică, și psihică; libertatea individuală și siguranța persoanei fiind inviolabile.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și anume prin: - declarațiile părții vătămate Dașcov Ivan (vol. V, f. d. 1-7); - declarațiile martorului Marian Oleg (vol. V, f. d. 8); - declarațiile martorului Răduța Oleg (vol. V, f. d. 9-10); - declarațiile martorului Banaru Ion (vol. V, f. d. 11-12); - declarațiile martorului Culaciov Natalia (vol. V, f. d. 13-14); - declarațiile martorului Culaciov Constantin (vol. V, f. d. 15-16); - declarațiile expertului Frumusachi Vitalie (vol. V, f. d. 17-20); - declarațiile martorului Brașovean Vadim (vol. V, f. d. 21); - declarațiile martorului Branîște Viorel (vol. V, f. d. 23-25); - declarațiile martorului Voloșina Ludmila (vol. V, f. d. 22); - declarațiile martorului Baltag Arcadie (vol. V, f. d. 29-32); - declarațiile martorului Gumeniuc Igor (vol. V, f. d. 33-35); - declarațiile martorului Modrucu Igor (vol. V, f. d. 26); - declarațiile

martorului Modruci Albina (vol. V, f. d. 28); - declarațiile martorului Modruci Serafim (vol. V, f. d. 27); - concluziile raportului de expertiză medico - legală nr. 1692/D, conform căruia la Dașcov Ion s-a constatat: echimoze pe brațul stâng, cutiei toracice pe stânga, în proiecția procesului xifoid, care au fost cauzate la acțiunea traumatică a unui obiect contondent-dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, și se califică ca leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății (vol. I, f. d. 233); - procesul - verbal de examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate din 13 octombrie 2003, conform căruia la 13 octombrie 2003, la Dașcov Ion careva leziuni corporale nu au fost depistate; - extrasul din Registrul de evidență a persoanelor arestate în IDP a DGCCO din 14 aprilie 2006, conform căruia Dașcov Ion a fost deținut în IDP a DGCCO în perioada de la 13 octombrie 2003 până la 23 octombrie 2003, ora 21:00 min. iar la 23 octombrie 2003, acesta a fost transferat în Comisariatul de Poliție Botanica, municipiul Chișinău (f.d. 26, vol. I); - procesul - verbal de reținere a lui Dașcov Ion pe cauza penală 2003421365, din 23 octombrie 2010, conform căruia Dașcov Ion, a fost reținut la 23 octombrie 2003, orele 18.30 min. de către OUP a CPS Botanica, Banaru Ion; - procesul - verbal de corectarea greșelilor din 15 martie 2010 din care rezultă, că a fost modificat învinuirea din articolul 309/1 în articolul 328 alin. (2), lit. a) și c) Cod penal (vol. I, f. d. 2); - plângerea părții vătămate Dașcov Ion din 16 februarie 2006 (vol. I, f. d. 9); - plângerea părții vătămate Dașcov I. din 27 martie 2016 (vol. I, f. d. 9); - extrasul din Registrul de primire - predare al serviciului în IDP al DGCCO /anul 2003/, potrivit căruia plângeri din numele părții vătămate Dașcov Ion în perioada deținerii 13.10.2003- 24.10.2003 nu au fost înregistrate (vol. I, f. d. 27); - raportul de examinare medico-legală nr. 6016 din 24 octombrie 2003 (vol. I, f. d. 29); - rezoluțiunea de neîncepere a urmăririi penale din 02 mai 2006, prin care a fost constatat că Landari Chiril și Baci Vasile nu au fost incluși în componența grupului operativ de anchetă și nu au participat la anchetarea cazului penal după învinuirea părții vătămate Dașcov Ion (vol. I, f. d. 36); - scrisoarea din 03 mai 2006 (vol. I, f. d. 39); - scrisoarea din 21 decembrie 2006 privind informarea părții vătămate Dașcov Ion cu rezoluția despre neînceperea urmăririi penale din 02 mai 2006 (vol. I, f. d. 44); - plângerea părții vătămate Dașcov Ion din 01 februarie 2007 împotriva rezoluției de neîncepere urmăririi penale din 02 mai 2006 (vol. I, f. d. 46-48); - raportul de examinare medico-legale nr. 6016 din 24 octombrie 2003 (vol. I, f. d. 46-48); - plângerea părții vătămate Dașcov Ion din 06 octombrie 2006 (vol. I, f. d. 53); - plângerea părții vătămate Dașcov Ion din 06 martie 2007 (vol. I, f. d. 57); - procesul - verbal de reținerea părții vătămate Dașcov Ion, plângeri și obiecții nu au fost (vol. I, f. d. 78-79); - raportul de examinare medico-legale nr. 6016 din 24 octombrie 2003 (vol. I, f. d. 80); - procesul - verbal cu privire la contravenție din 13 octombrie 2003 în privința cet. Dașcov Ion (vol. I, f. d. 126); - procesul - verbal de examinarea medicală a cet. Dașcov Ion din 13 octombrie 2003 (vol. I, f. d. 129); - raportul de examinare medico-legală nr. 6016 din 24.10.2003 (vol. I, f. d. 135-136); - încheierea nr. 10-258/10 din 12 august 2010 privind declararea nulității documentului din (f. d. 1, f. d. 185-188); - ordonanța privind scoaterea de sub urmărire penală din 10 iunie 2011 a cet. Landari Chiril, Baci

Vasile (vol. I, f. d. 206); - plângerea apărătorului Mazniuc V. din 18 iunie 2012, inclusiv și cu referire la legalitatea reluării urmăririi penale (vol. II, f. d. 191-201); - materialele din cauza penală de învinuire a părții vătămate Dașcov Ion, proces verbal de audierea, de reținere (vol. IV, f. d. 99-128); - procesul - verbal de interogarea părții vătămate Dașcov Ion din 23 octombrie 2003, obiecții și plângeri pe faptul torturii nu au parvenit de la Dașcov Ion (vol. IV, f. d. 104).

Apreciind probele administrate în cauză, instanța de apel a constatat că, aceste probe prezentate în sprijinul învinuirii dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților Landari Chiril, Baracu Roman și Baci Vasile în săvârșirea infracțiunii prevăzute la articolul 328 alin. (2), lit. a) și c) Cod penal (în redacția Legii din 18 decembrie 2008), dat fiind că în împrejurările descrise, inculpații în perioada de la 13 octombrie – 23 octombrie 2003, urmărind scopul obținerii mărturiilor privind recunoașterea comiterii infracțiunii de furt, fără careva teme, i-au aplicat părții vătămate Dașcov Ion lovituri cu pumnii în regiunea corpului, cu sticla plină cu apă în regiunea capului, au aplicat față de partea vătămată procedeul „suspendarea pe o bară de metal”, lovituri cu obiecte de fier în regiunea tălpilor și a introdus în anusul acestuia o sticlă, înjosindu-i astfel demnitatea acestuia.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, din declarațiile părții vătămate Dașcov Ion și martorului Braniște V., rezultă că aceștia s-au aflat într-o celulă în perioada: 13 octombrie 2003 până la 23 octombrie 2003, când Dașcov Ion, fiind scos din celulă de către inspectorii de poliție, fiind adus înapoi avea semne de maltratare fizică.

Declarațiile martorilor Gumaniuc I., Arcadie B., Modruci I. confirmă faptul aflării inculpatului Baracu R. pe o perioadă de 3-4 zile în orașul Fălești, însă fapta reținută în sarcina inculpaților a avut loc pe o perioadă de 10 zile, și anume: de la 13 octombrie 2003 până la 23 octombrie 2003.

Aplicând prevederile articolului 8 și 10 Cod penal, instanța de apel a menținut încadrarea efectuată în baza art. 328 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal (în redacția Legii din 18 decembrie 2008), deoarece nu va agrava situația inculpaților în asemenea caz.

Soluționând chestiunea cu privire la pedeapsa aplicată inculpaților, instanța a luat în considerație prevederile din articolele 7, 61, 75 și 90 Cod penal și anume că: inculpații anterior nu au fost condamnați, se caracterizează pozitiv, infracțiunea prevăzută de articolul 328 alin. (2), lit. a) și c) Cod penal (în redacția Legii din 18 decembrie 2008), conform articolului 16, se clasifică ca fiind gravă, circumstanțe agravante nu au fost constatate și, în context, a considerat rezonabilă și oportună aplicarea pedepsei cu închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere și de a exercita activități în organele de ocrotire a normelor de drept.

Luând în considerație circumstanțele cauzei, precum și personalitatea inculpaților, s-a considerat că există teme pentru ca aceștia să beneficieze de posibilitatea corectării și reeducării în condiții non privative de libertate, astfel fiind aplicabile prevederile articolului 90 Cod penal.

Instanța de apel, soluționând chestiunea cu privire la acțiunea civilă înaintată în procesul penal, conform articolului 387 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală,

a constatat cazul excepțional, când pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanța a admis în principiu acțiunea civilă urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Soluționând acțiunea civilă, în partea prejudiciului moral produs prin infracțiune, în proporțiile corespunzătoare, s-a dispus încasarea de la inculpați, în mod separat, în beneficiul părții vătămate Dașcov Ion a câte 20 000 (douăzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral produs prin infracțiune.

7. Decizia instanței de apel a fost atacată, cu *recurs ordinar* de către inculpatul Baracu Roman, de către avocatul acestuia Bucatca Vadim și de către avocatul Cerga Ion în numele inculpaților Landari Chiril și Baci Vasile.

7.1 În recursul său inculpatul Baracu Roman, indicând temeiul art. 427 alin.1) pct.6), 8), 11), 14) Cod de procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței și a deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel într-un alt complet de judecată.

Indică recurentul că nu au fost prezentate probe directe care să confirme învinuirea și condamnarea lui Baracu Roman, acestea fiind bazate exclusiv pe declarațiile divergente ale părții vătămate, făcute în anul 2005, peste 2 ani din momentul reținerii lui Dașcov Ion.

Mai indică recurentul că instanța de apel:

- nu s-a expus asupra argumentului că în anul 2004 a depus mărturii împotriva părții vătămate Dașcov Ion, mărturii care au stat la baza condamnării acestuia la 10 ani privațiune de libertate, iar Dașcov, având intenție de a se răzbuna pentru faptul că, împreună cu alți polițiști a participat la reținerea acestuia, a depus mărturii care au stat la baza condamnării, a depus plângeri nefondate și neîntemeiate pe numele său. Acesta omisiune constituie o violare a principiilor egalitatea în arme în proces și justiție echitabilă.

- nu s-a expus și asupra faptului că declarațiile martorului indirect al acuzării Braniște nu dovedesc că el în perioada de timp 13.10.2003-23.10.2003 l-a maltratat pe Dașcov Ion.

- a omis să se expună asupra afirmațiilor apărării că, martorul Braniște V. nu putea fi deținut împreună cu Dașcov într-o celulă. Fapt confirmat prin declarațiile martorilor A. Baltag (vol. V, f. d. 29-32) și Gumaniuc Igor (vol. V, f. d. 33-35); răspunsul nr. 2/1059 din 20.02.2013 (vol. V, f. d. 97).

- nu a dorit să i-a în considerație alibi prezentat, și anume faptul că în perioada de timp 14.10.2003 - 23.10.2003 nu a fost prezent în garnizoana mun. Chișinău, și în mod arbitrar a fost condamnat. Astfel, acuzarea nu a prezentat probe, care să contrazică declarațiile sale și ale martorilor oculari Modruci Ig., Modruici A., Modruci S., care au confirmat că în perioada 14.10.2003-23.10.2003, s-a aflat în deplasare de serviciu în nordul Republicii Moldova, în orașul și raionul Florești. Motivația instanței precum că acești martori nu pot confirma aflarea lui Baracu Roman în or. Florești 24/24 ore este o presupunere.

- nu s-a expus asupra faptului că, nu este stabilit când și cum putea inculpatul să se deplaseze din or. Florești în or. Chișinău, în incinta DGCCO, cu ce scop l-a

maltratat pe Dașcov în situația în care nu făcea parte din grupa operativă care instrumenta cauza penală în privința lui Dașcov. Astfel, din decizia de condamnare și materialele cauzei penale, nu există nici o probă veridică cum ar fi: înregistrare video, audio, acte, documente confirmatoare s-au declarații ale martorilor oculari la acele evenimente pretinse a fi comise de el.

- nu s-a pronunțat asupra faptului respingerii nemotivate a cererii apărării privind numirea unei expertize repetate, deoarece sunt dubii asupra întemeierea concluziilor expertului la verificarea metodelor utilizate anterior, certificarea existenței în evidența DGCCO a plângerii din partea deținutului Dașcov despre cauzarea leziunilor corporale ș.a.

- nu s-a pronunțat asupra faptului că, în timpul judecării cauzei de învinuire a lui Dașcov în comiterea crimei, unde a fost audiat în calitate de martor, iar mărturiile au stat ca temei la luarea deciziei de condamnare pe un termen de 10 ani, Dașcov nu a declarat precum că el ar fi fost maltratat de către colaboratorii de poliție.

- nu s-a pronunțat instanța și asupra faptului că, Dașcov împreună cu martorul indirect Braiște au executat împreună pedeapsa în penitenciarului nr. 15 Cricova, unde Dașcov avea posibilitatea reală de a-1 influența pe Braniște să depună declarații favorabile lui Dașcov Ion.

Nu s-a pronunțat instanța și asupra:

- raportului de examinare medico-legale nr. 6016 din 24.10.2003, originalul căruia nu a fost prezentat instanței de judecată, el în genere lipsește;

- raportului de expertiză medico-legală nr. 1692/D din 22.07.2011 potrivit căruia leziunile corporale stabilite pe corpul părții vătămate puteau fi comise cu mâna proprie a lui Dașcov Ion.

- acțiunilor violente descrise în rechizitoriu ca comise față de partea vătămată ce nu coincid cu leziunile corporale descrise în raportul de examinare medico-legale nr. 6016 din 24.10.2003 și raportul de expertiză medico-legală nr. 1692/D din 22.07.2011.

La fel, indică recurentul că, potrivit declarațiilor martorului Gumeniuc Igor (vol. V, f. d. 33-35), audiat în ședința de judecată, participant la reținerea cet. Dașcov Ivan, partea vătămată a depus rezistența în momentul reținerii, fapt ce a determinat martorul să aplice metode speciale de reținere cu folosirea forței fizice. Leziunile corporale constatate prin actele medico-legale la partea vătămată, sunt caracteristice în urma aplicării metodelor speciale de reținere.

Indică recurentul că, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și anume:

- învinuirea adusă nu a fost confirmată în ședință de judecată, mai mult ca atât, s-a constatat cu certitudine nevinovăția cet. Baracu Roman, prin declarațiile martorilor oculari Modruci Ig., Modruici A., Modruci S. (vol. V, f. d. 26, 27, 28.), care au confirmat că în perioada 14.10.2003-23.10.2003 s-a aflat în deplasare de serviciu în nordul Republicii Moldova, în mare parte în orașul și raionul Florești.

- Martorul Ig. Gumeniuc (vol. V, f. d. 33-35), care în momentul reținerii cet. I. Dașcov, conducea cu grupa, a declarat instanței de judecată că, IDP al DSO a fost

o subdiviziunea separată. După reținerea lui Dașcov Ion și aplicarea pedepsei administrative, el și inculpații nu aveau acces la partea vătămată. Cunoaște că nimeni din inculpați nu l-a vizitat pe Dașcov Ion și nu l-a escortat în oficiile DSO.

- Martorul A. Baltag (vol. V, f. d. 29-32), care ocupa funcția șefului IDP al DSO în perioada anului 2003, a declarat instanței de judecată că, la oricare deținut, potrivit regulamentului intern și legislației naționale, avea acces numai persoana ce conducea urmărirea penală sau a întocmit procesul contravențional. Este (și a fost) strict interzisă detenția persoanelor ce ispășeau sancțiunea contravențională într-o celulă cu persoanele în privința cărora a fost pornită urmărirea penală și dispus arest.

- pe parcursul judecării cauzei s-a stabilit cu certitudine că Baracu Roman nu a avut acces la Dașcov Ion pe perioada detenției acestuia în IDP al DSO MAI între 13.10.2013 și 23.10.2013, iar vinovăția sa nu a demonstrat cu nici o probă, Baracu fiind condamnat în baza presupunerilor.

- acuzarea nu a prezentat probe, care să contrazică declarațiile sale și ale martorilor oculari Modruci Ig., Modruici A., Modruci S., care au confirmat că în perioada 14.10.2003-23.10.2003, s-a aflat în deplasare de serviciu în Nordul republicii, în mare parte în orașul și raionul Florești.

Astfel indică recurentul că, de apărare este pe deplin demonstrată lipsa elementelor infracțiunii, iar pentru existența infracțiunii prevăzute de art. 328 Cod penal este necesară fapta infracțională, element care lipsește în acțiunile cet. Baracu, deoarece el nu l-a maltratat pe Dașcov, Baracu fiind în genere în or. Florești.

Relatează inculpatul că, în cauza judecată există o circumstanță care constituie temei de a înceta procesul penal: și anume prin ordonanța privind scoaterea persoanei de sub urmărire penală din 10 iunie 2011, bănuitul Baracu a fost scos de sub urmărire penală, în legătură cu expirarea termenului de recunoaștere în calitate de bănuیت, până la apariția noi circumstanțe, având statut de bănuیت aproape un an.

Prin ordonanța din 07 martie 2012, s-a dispus anularea ordonanței privind scoaterea persoanelor de sub urmărire penală din 10 iunie 2011, prin care s-a dispus scoaterea de sub UP a bănuیتului Baracu R.

La dosar lipsesc careva date despre prelungirea termenului de aflare în calitate de bănuیت și informarea a lui Baracu Roman.

Ordonanța din 07 martie 2012, privind reluarea UP nu conține fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente ce ar fi afectat hotărârea pronunțată.

Raportul de expertiză medico-legală nr. 1692/D din 22 iulie 2011 nu poate fi considerat ca fiind o faptă nouă, în sensul art. 287, alin. (4) CPP RM - circumstanță ce ar justifica anularea ordonanței de scoatere a persoanelor de sub UP.

Prin urmare, odată ce există o hotărâre a OUP de scoatere a persoanei de sub UP asupra lui Baracu Roman, pentru aceiași faptă, se impune încetarea procesului penal în cauză.

Judecând cauza în prima instanță, n-au fost identificate și, respectiv, dată o apreciere corespunzătoare încălcărilor care atrag nulitatea actelor procedurale și consecințelor juridice ce se impun, potrivit legii.

7.2 În recursul său avocatul **Bucatca Vadim** indicând temeiul art. 427 alin.1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea totală a deciziei dispunând achitarea inculpatului Baracu Roman invocând că învinuirea adusă nu a fost confirmată în ședința de judecată.

Apărarea atenționează la acțiunile precedente pornirii urmăririi penale și la declarațiile părții vătămate: care se referă la maltratarea părții vătămate în anul 2003 plângerea fiind scrisă în anul 2005, după prima audierea a inculpaților în cadrul cauzei penale. Partea vătămată nu a delimitat acțiunile cet. Baracu Roman, iar cele declarate nu coincid cu concluziile expertului și conținutul rechizitoriului, fapt ce duce la nulitatea învinuirii aduse cet. Baracu Roman de către procuror.

Raport de examinare medico-legale nr.6016 din 24.10.2003, apărarea îl pune la îndoiala or, copiile, autentificate de diferiți subiecți, sunt diferite după conținut, forma întocmirii și perfectării. Originalul raportului de examinare medico-legale nr.6016 din 24.10.2003 nu a fost prezentat

Potrivit concluziei raportul de expertiză medico-legală nr.192/D din 22.07.2011: leziunile corporale stabilite pe corpul părții vătămate puteau fi comise cu mina proprie a lui Dașcov Ion.

Acțiunile violente descrise în rechizitoriu ca comise față de partea vătămată nu coincid cu leziunile corporale descrise în raportul de examinare medico-legale nr.6016 din 24.10.2003 și raportul de expertiză medico-legală nr.1692/D din 22.07.2011.

Potrivit martorului Igor Gumeniuc, audiat în ședință de judecată, participant la reținerea cet. Dașcov Ion, partea vătămată a depus rezistența în momentul reținerii, fapt ce a determinat martorul să aplice metode speciale de reținere cu folosirea forței fizice.

Suplimentar apărarea a indicat, cu referire la acțiunea civilă, că partea civilă nu a prezentat probe ce ar demonstra că cet. Baracu Roman a cauzat prejudiciu persoanei fizice prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea, prin aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității.

Partea civilă nu a întemeiat solicitarea încasării pagubei materială în mărime 15000-00 euro.

Partea civilă Ministerul Finanțelor RM nu a prezentat în calitate de probă vre-o sentință întrată în vigoare prin care cet. Baracu Roman ar fi condamnat pentru cauzarea prejudiciu persoanei fizice prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea, prin aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității.

Ministerul Finanțelor RM a înaintat acțiunea civilă în procesul penal contrar prevederilor art.219 și 221 Cod de procedură penală.

7.3 Avocatul Cerga Ion în recursul său indicând temeiul art. 427 alin.1) pct.6), 8), 9), 11-13) și al. 2 Cod de procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea totală a deciziei dispunând achitarea inculpaților Landari Chiril și Baci Vasile invocând că, contrar prevederilor al.5 art.414 Cod de procedură penală, a ignorat argumentele apărării, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, fapt ce a influențat esențial soluția instanțelor, iar evitarea cercetării încălcărilor admise în privința condamnatului Landari Chiril și Baci Vasile la urmărirea penală și în instanța de fond s-au limitat la fraze generale fiind acceptată integral poziția acuzării și ignorate circumstanțe de fapt.

Indică apărarea că instanța de apel:

- nu și-a motivat decizia s-a, nu i-a dat apreciere juridică a tuturor circumstanțelor, or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile;

- greșit s-a expus în privința ilegalității reluării urmăririi penale prin ordonanța din 07.03.2012 (v. IV f.d.145), eronat considerând că raport de expertiză medico-legală nr.1692/D din 07.07.2011 (v.I f.d.233) constituie o faptă nouă, ignorând total practica CEDO și cea națională;

- a agravat poziția apelantului Landari Chiril în lipsa unui apel declarat de către procuror împotriva sentinței în partea condamnării a lui Landari Chiril, fiind grav încălcate prevederile art.409-411 Cod de procedură penală. Totodată, încheierea instanței de fond, emisă la faza ședinței preliminare (contestată prin apel în condițiile al.3 art.400 Cod de procedură penală), privind respingerea plângerii apărării formată în baza art.313 CPP privind ilegalitatea reluării urmăririi penale, prin care s-a dispus că plângerea este prematură, a rămas fără examinarea instanței de apel.

- a dispus condamnarea cet. Baci Vasile și a lui Landari Chiril în baza declarațiilor și documentelor examinate doar de instanța de fond: partea vătămată, martorii acuzării (și fără a fi date citirii declarațiile acestora date în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond) nu au fost audiați în ședința de judecată la etapa procedurii de apel;

- nu s-a expus asupra tuturor motive invocate în apel și evidențiate prin decizia CSJ nr.lra-494/16 din 12.04.2016, fiind încălcat dreptul la un recurs efectiv, principiul contradictorialității;

- nu s-a expus cu referire la reluarea urmăririi penale în privința cet. Landari Chiril, cet. Baci Vasile (f.d.2,3 v. II);

- nu a data apreciere declarațiilor martorilor Gumeniuc Igor și Baltag A; - nu s-a expus asupra personalității martorului Braniște V.;

- nu s-a expus asupra modului de acces la deținuții din IDP.

- nu s-a expus asupra inexistenței originalului raportului de examinare medico-legală nr.6016 din 24.10.2003 și diferența exemplarelor anexate la materialele cauzei penale, autentificate de diferiți subiecți fără a indica locul aflării

originalului, diferite după conținut, forma întocmirii și perfectării (f.d.29, 49, 80, 135-136, 221 v.I, f.d.29-30 v.II).

- nu s-a expus și pe următorul argument: leziunile corporale constatate prin actele medico-legale la partea vătămată:

- s-a ignorat și plângerea apărării privind ilegalitatea ordonanței procurorului în procuratura s. Buiucani m. Chișinău din 07.03.2012 privind anularea ordonanței privind scoaterea de sub urmărire penală a lui Landari Chiril, Baci Vasile și reluarea urmăririi penale (f.d.191-206 v.I);

- eronat a aplicat prevederile art. 10 Cod de procedură penală, invocând că potrivit Legii nr.252 din 08.11.2012, legislatorul a dispus anularea prevederilor lit. a), c) al.2 art. 328 Cod penal. Prin urmare în privința lui Landar Chiril a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului, instanțele inferioare, în cazul constatării vinovăției condamnatului, urmând să aplice prevederile al. 1 art.328 Cod penal;

- urma să caseze sentința instanței de fond, cel puțin pentru încălcarea de către ultima a prevederilor art.394 Cod de procedură penală: nu a descris fapta criminală, indicând nemijlocit locul comiterii, timpul precis, modul săvârșirii și gradul de vinovăție, nu sa expus separat pe faptele a fiecărui-a din condamnați cu pronunțarea unei noi hotărâri, chiar fiind de aceeași părere;

- nu s-a pronunțat asupra termenului legal a calității de bănuit, învinuirea lui Landari Chiril, a fost adusă în limba de stat, pe care el nu o posedă, la data de 23.05.2012 (f.d.63 v.II), iar în limba pe care o posedă (rusă) i-a fost adusă la data de 03.06.2012, cu omiterea termenului de un an din momentul stabilirii în privința lui statutului de bănuit din data de 03.06.2010. La acest capitol, apărarea consideră că în privința lui Landari Chiril sa dispus dublă pedeapsă: persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă. Apărarea menționează că potrivit hotărârii Curții Constituționale nr.26 din 23.11.2010 și prevederilor pct.3 al.2, al.3, al.4 art.63 Cod de procedură penală, calitatea de bănuit aplicată în privința lui Landari Chiril a decăzut la data de 02.09.2010, iar în privința lui Baci Vasile a decăzut la data de 02.10.2010. Organul de urmărire penală a încălcat drepturile lui Landari Chiril și Baci Vasile, fiind depășit termenul de 3 luni.

8. La recursurile ordinare declarate de către inculpatul Baracu Roman, de către avocatul acestuia Bucatca Vadim și de către avocatul Cerga Ion în numele inculpaților Landari Chiril și Baci Vasile, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct.1¹ Cod de procedură penală, procurorul a depus referință, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că, criticile formulate de recurenți, în partea ce ține de aprecierea probelor, nu conțin indicii erorilor de drept și, respectiv, nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii contestate, ca fiind ilegală.

În atare circumstanță, constată acuzarea că, aceste contestații nu conțin argumentele ilegalității deciziei instanței de apel, precum și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în această cauză penală - cerințe obligatorii, și care fiind stipulate în dispoziția art.430 pct.5) Cod de procedură

penală, ceea ce echivalează cu nemotivarea recursului în sensul art.427 alin.(1) Cod de procedură penală.

Așadar, acuzarea consideră că, instanța de apel a examinat cauza penală de învinuire a lui Landari Chirii, Baci Vasile, Baracu Roman, în strictă conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală, indicând în procesul verbal al ședinței de judecată probele cercetate.

Astfel, instanța de apel, a dat apreciere întregului sistem de probe, corespunzător întemeiat a ajuns la concluzia condamnării lor în baza art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal.

În asemenea circumstanțe, consideră procurorul că, lipsesc temeiuri de casare a hotărârii contestate și se constată inadmisibilitatea recursurilor declarate, ca fiind vădit neîntemeiate.

9. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost evaluate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urmează să expună în hotărârea adoptată situația

de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta sau nevinovăția acestuia și temeiul achitării, prevăzut de normele procesual penale.

Astfel, instanța de recurs, verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material constată că, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecătii instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Din analiza textuală a recursurilor declarate, Colegiul reține, că decizia instanței de apel se contestă de către inculpatul Baracu Roman, avocatul acestuia Bucatca Vadim și de către avocatul Cerga Ion în numele inculpaților Landari Chiril și Baci Vasile, invocând că în rezultatul evaluării incorecte și selective a probelor administrate la caz, instanța de apel nu a dat o analiză obiectivă a fiecărei probe prezentate, conform art.101 Cod de procedură penală, fiecare separat și toate în coroborare, atât a probelor administrate în cadrul urmăririi penale cât și a celor cercetate în cadrul cercetării judecătorești ceea ce este incident cazului de casare prevăzut de art.427 al.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

În acest context Colegiul penal lărgit ține să menționeze următoarele.

9.1 După cum rezultă din actele cauzei, potrivit rechizitoriului inculpații Landari Chiril, Baracu Roman și Baci Vasile se învinuiesc pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. 2 lit. a) și c) Cod penal - *depășirea atribuțiilor de serviciu și excesul de putere, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, însoțite de aplicarea violenței și de tortură sau acțiuni care înjosesc demnitatea victimei.*

Potrivit sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 04 aprilie 2014, Landari Chirii și Baracu Roman au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.166/1 alin.(2) lit. c) și d) Cod Penal fiindu-le stabilită, fiecăruia, pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1000 (una mie) unități convenționale, ce constituie 20000 (douăzeci mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 5 (cinci) ani.

Prin aceiași sentință, Baci Vasile, a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art.328 alin. 2 lit. a) și c) Cod penal pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Sentința menționată a fost atacată cu apel, de către acuzatorul de stat, prin care a solicitat condamnarea lui Baci Vasile în baza art. 166¹ alin. (2) lit. c), d) Cod penal, de către avocatul Cerga Ion, inculpatul Landari Chiril și inculpatul Baracu Roman, care au solicitat pronunțarea unei noi hotărâri, prin care ultimii să fie achitați de comiterea infracțiunii încriminate.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018, au fost respinse, ca fiind nefondate, apelurile declarate de inculpatul Baracu

Roman, de avocatul Cerga Ion, în numele inculpatului Landari Chiril și de inculpatul Landari Chiril.

A fost admis apelul declarat de procurorul în Procuratura Buiucani, municipiul Chișinău Proca Mihail, casată sentința și pronunță o nouă hotărâre, prin care Landari Chiril, Baracu Roman și Baci Vasile au fost recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de articolul 328 alin. (2), lit. a) și c) Cod penal (în redacția Legii din 18 decembrie 2008), fiindu-le stabilită pedeapsa sub formă de închisoare la a câte 3 (trei) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere și de a exercita activități în organele de ocrotire a normelor de drept pe termen de 2 (doi) ani, pentru fiecare și, în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe termen de probațiune de 2 (doi) ani.

Verificând argumentele invocate în recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la examinarea cauzei a comis erori de drept ce nu pot fi corectate în instanța de recurs, pronunțând soluția sa fără respectarea prevederilor legale, a jurisprudenței CtEDO, precum și a practicii judiciare stabilite.

Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel, rejudecând cauza și pronunțând o nouă hotărâre privind condamnarea inculpaților în baza art.328 alin.(2), lit. a) și c) Cod penal (în redacția Legii din 18 decembrie 2008) la pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, a încălcat prevederile art.409-411 Cod de procedură penală. Or, acuzatorul de stat a contestat sentința în partea achitării lui Baci Vasile de comiterea infracțiunii prevăzute art.166¹ alin.(2) lit. c), d) Cod penal solicitând condamnarea acestuia pentru comiterea infracțiunii prevăzute art.166¹ alin.(2) lit. c), d) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă.

Astfel, instanța de apel contrar prevederilor art.409-411 Cod de procedură penală, a admis o încălcare gravă a drepturilor inculpaților Landari Chiril și Baracu Roman, fiindu-le agravată situația acestora în lipsa unui apel din partea acuzării, în acest sens, împotriva sentinței judecătorei sect. Buiucani mun. Chișinău din 04 aprilie 2014.

Totodată instanța de recurs ține să menționeze că, de către prima instanță, inculpatul Baci Vasile a fost achitat și în această situație potrivit art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Această normă imperativă procesual penală deși este obligatorie nu a fost respectată de către instanța de apel.

Prin urmare, analizând textul deciziei instanței de apel, Colegiul constată că, concluzia de condamnare a lui Baci Vasile în baza art. 328 alin. (2), lit. a) și c) Cod penal (în redacția Legii din 18 decembrie 2008), este bazată pe declarațiile părții vătămate și a martorilor, date în cadrul primei instanțe care au fost apreciate

în vederea achitării.

Adică soluția condamnării inculpatului este adoptată de către instanța de apel pe baza probelor acuzării, fiind respinse probele apărării, fără a fi apreciate fiecare probă conform prevederilor art.101 Cod procedură penală.

Reieșind din materialele cauzei, Colegiul consideră necesar de menționat că, instanța de apel la examinarea apelului, a audiat în instanța de apel numai inculpații (f.d.16-18, vol.VII), iar declarațiile părții vătămate și a martorilor au fost doar citite.

Totodată, Colegiul reține și comportamentul pasiv al procurorului, care n-a asigurat prezența părții vătămate în ședința de judecată, solicitând să fie date citire declarațiilor acestuia și a martorilor în ședință iar probele materiale fiind doar enumerate fără a fi respectate prevederile art. 101 Cod procedură penală.

Instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpatului, același dosar, în temeiul căruia fusese achitat în primă instanță.

Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere atât a părților vătămate, inculpatului, cât și a anumitor martori solicitați de părți (*hotărârile CtEDO Popovici c. Moldovei din 27.11.2007 și Dănila c. României din 08.03.2007*).

Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinutului (*hotărârea Spînu c. României din 29.04.2008*).

În cazul în care o instanță de apel este chemată să examineze o cauză cu privire la fapte și probleme de drept și să facă o evaluare completă a problemei vinovăției sau a nevinovăției reclamantului, nu se poate ca aceste probleme să fie examinate fără analiza nemijlocită a probelor (*cauzele Constantinescu c. României, nr.28871/95; Marcos Barrios c. Spaniei, nr.17122/07*).

De asemenea, în *cauza Kashlev c. Estoniei, nr. 22574/08, § 48-50, 26.04.2016*, Curtea a precizat că autoritatea responsabilă de a decide cu privire la vinovăția sau nevinovăția unui acuzat ar trebui, în principiu, să asculte victimele, învinutul și martorii în persoană și să evalueze credibilitatea acestora și că evaluarea credibilității este o sarcină complexă care nu poate fi realizată, de obicei, doar prin citirea unei înregistrări a declarațiilor lor, cu atât mai mult în cazul în care sunt avute în vedere doar unele declarații.

Totodată, Curtea a reținut că condamnarea reclamantului fără audierea sa, a victimelor și a martorilor, după achitarea acestuia de către prima instanță, este contrară garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 § 1 din Convenție.

De altfel, Colegiul penal lărgit menționează și faptul, că în baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului, inclusiv prezentarea și audierea martorilor, această obligație îi revine „(...) celor care au responsabilitatea de a decide vinovăția sau nevinovăția unui acuzat (...)” (cauza

CtEDO Dan c. Moldovei din 05.07.2011).

În speță, acuzatorul de stat, după o sentință de achitare, nu a întreprins toate măsurile în vederea audierii părții vătămate și a martorilor acuzării, iar instanța de apel a pus la baza soluției de condamnare, depozițiile acestora din prima instanță, dându-le o altă apreciere.

Raportând cele menționate la cazul supus judecării Colegiul conchide că, în esență, Curtea de apel a întemeiat condamnarea inculpatului pe o nouă interpretare a declarațiilor a cărui autor nu a fost audiat de instanță. Astfel, a adoptat o poziție opusă celei din hotărârea primei instanțe, care l-a achitat pe inculpat.

Adică, în speță, inculpatul a fost declarat vinovat pe baza aceluiași mărturii care i-au determinat pe primii judecători să se îndoiască de temeinicia acestor declarații respingându-le și adoptând o soluție de achitare a acestuia în primă instanță.

Prin urmare, Colegiul consideră că, condamnarea inculpatului fără audierea părții vătămate, martorilor, deși acesta fusese achitat, este contrară cerințelor unui proces echitabil în sensul art.6 § 1 din Convenție. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale de condamnare pe probele cercetate de către prima instanță, care a dispus achitarea inculpatului.

Alt aspect ce necesită a fi nominalizat la analiza hotărârii contestate, este faptul că la rejudecarea cauzei, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor apărării, și în special, privind legalitatea reluării urmăririi penale după încetarea acesteia și scoaterea inculpaților de sub urmărire penală, cu referire la plângerea formulată în baza art. 313 Cod de procedură penală, fiind încălcat dreptul inculpatului la un recurs efectiv și îngădind acces la justiție.

Se reține și acel fapt că, instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului apărării cu referire la legalitatea menținerii în calitate de bănuït din data de 03.06.2010 a lui Landari Chiril și Baciú Vasile, învinuirea fiindu-i adusă la cunoștință în limba de stat, pe care el nu o posedă, la data de 23.05.2012, iar în limba pe care o posedă (rusă) i-a fost adusă la data de 03.06.2012.

La fel, este de menționat și faptul că, deși în privința inculpaților Landari Chiril și Baracu Roman procedura de examinare a cauzei nu a fost încălcată, decizia instanței de apel în privința acestora nu poate fi menținută în vigoare or, toți inculpații se învinuiesc de una și aceeași faptă, comisă prin participație simplă, deci instanța de apel urmează să se expună asupra învinuirii aduse conform rechizitoriului la toți inculpații, iar sentința primei instanțe, la fel nu poate fi menținută, fiind viciată și aceasta.

Totodată, se reține, că instanța de apel, a ignorat indicațiile instanței de recurs, date în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 aprilie 2016, care sunt obligatorii pentru instanța de rejudecare, potrivit dispozițiilor art. 436 al.(2) Cod de procedură penală, și a comis practic aceleași erori de drept.

În concluzie, Colegiul lărgit constată că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea contestată nu cuprinde motive pe care se întemeiază soluția, eroare de drept cuprinsă de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu

dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, deoarece eroarea dată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice și să aprecieze desfășurat și profund probele administrate în cauză, să le dea apreciere cuvenită în ansamblu, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată și, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu precum și de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, prin care să ofere răspunsuri la apelurile procurorului și părții vătămate.

Se menționează că potrivit art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, pentru instanța care va judeca apelul, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

10. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către inculpatul Baracu Roman, de către avocatul acestuia Bucatca Vadim și de către avocatul Cerga Ion în numele inculpaților Landari Chiril și Baci Vasile.

Casează, total, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018, în cauza penală privindu-i pe *Landari Chiril xxxxx Baracu Roman xxxxx* și *Baciu Vasile xxxxx* cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la **12 martie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

O p i n i e s e p a r a t ă
a judecătorului Timofti Vladimir

Conform art. 339 alin (7), 340 alin (3) Cod de procedură penală
în cauza penală privindu-i pe

Landari Chiril xxxxx, Baracu Roman xxxxx, Baci Vasile xxxxx.

1. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 februarie 2020, au fost admise recursurile ordinare declarate de către inculpatul Baracu Roman, de către avocatul acestuia Bucatca Vadim și de către avocatul Cerga Ion în numele inculpaților Landari Chiril și Baci Vasile, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018, în cauza penală privindu-i pe Landari Chiril xxxxx, Baracu Roman xxxxx, Baci Vasile xxxxx, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

2. Am semnat cu respect decizia, dar nu am fost de acord cu soluția adoptată și am propus o altă soluție:

"De respins ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către inculpatul Baracu Roman, de către avocatul acestuia Bucatca Vadim.

De a admite recursul ordinar declarat de către avocatul Cerga Ion în numele inculpaților Landari Chiril și Baci Vasile, cu casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018, numai în privința lui Baci Vasile și cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată. În rest urma a fi menținută decizia instanței de apel din 03 aprilie 2018".

3. Pentru a fi mai succint, indic că susțin în totul ce este indicat în partea introductivă și descriptivă a deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 februarie 2020, în pct. 1-8, în prezenta cauză.

4. Consider că decizia instanței de apel din 03 aprilie 2018 este legală și întemeiată în privința inculpaților Landari Chiril și Baracu Roman, dar în privința inculpatului Baci Vasile s-au încălcat prevederile art. 6 CEDO, art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, deoarece după o sentință de achitare pentru al condamna pe inculpatul Baci Vasile, instanța de apel urma să audieze pe viu partea vătămată și martorii acuzării, ce nu s-a realizat în speța dată.

În acest context, e relevant de reținut că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în cauze similare, s-a statuat că martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinutului (hotărârea CtEDO în cauza Spînu împotriva României din 29 aprilie 2008, §60).

Astfel, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține declarațiile

martorilor și declarațiile inculpatului, în temeiul cărora fusese achitat în prima instanță. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a anumitor martori ai acușării solicitați de părți (hotărârile CtEDO în cauzele Popovici împotriva Moldovei din 27 noiembrie 2007, §72 și Dănila împotriva României din 8 martie 2007, §62-63).

5. Reieșind din cele expuse, am propus soluția expusă în pct. 2 a prezentei Opinii separate, dar nu am fost susținut de ceilalți judecători.

Judecător

Timofti Vladimir